

เอกสารอ้างอิง

- เกษม สร้อยทอง. 2532. การควบคุมโรคพืชโดยชีววิธี. คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 362หน้า.
- จินตนา อิงคินันท์. 2543. การจำแนกชนิดเชื้อรา *Trichoderma* spp. โดยอาศัยลักษณะสัณฐานและลายพิมพ์ดีเอ็นเอ และทดสอบประสิทธิภาพในการควบคุมโรคเน่าระดับดินของคะน้าที่เกิดจากเชื้อรา *Pythium aphanidermatum*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- จิระเดช แจ่มสว่าง และ วรณวิไล อินทนู. 2542. การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุมโรคพืช. โครงการเกษตรสู่ชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน, นครปฐม. 90 หน้า.
- จิระเดช แจ่มสว่าง วรณวิไล อินทนู และถวัลย์ คุ่มช้าง. 2544. ประสิทธิภาพของเชื้อรา *Trichoderma harzianum* สูตรสำเร็จต่างๆ ในการควบคุมโรคที่เกิดจากเชื้อรา *Sclerotium solfsii*. หน้า 236-242. ใน รายงานผลการวิจัยในการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 39 วันที่ 5-7 กุมภาพันธ์ 2544. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ทรงศักดิ์ จันทร์อุดม. 2540. การควบคุมไส้เดือนฝอยรากปม (*Meloidogyne incognita*) ของผัก โดยอาศัยปฏิกิริยาสัมพันธ์ระหว่างเชื้อแบคทีเรียและราปฏิปักษ์บางชนิด. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ทศพร แจ่มจรัส. 2531. ผักฤดูร้อน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 120 หน้า.
- นุชนารถ จงเลขา. 2524. โรคพืชวิทยา : รูปร่างลักษณะของเชื้อราที่เป็นปรสิตใน Form-Class Deuteromycetes. ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 30 หน้า.
- นุชนารถ จงเลขา. 2535. เอกสารประกอบคำสอนวิชาการวิทยา. ภาควิชาโรคพืช. คณะเกษตรศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่. 95 หน้า.
- นุชนารถ จงเลขา. 2540. เทคนิคขั้นพื้นฐานทางโรคพืช. ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่. 119 หน้า.
- บรรเจิด อินหว่าง. 2530. การควบคุมเชื้อรา *Rhizoctonia solana* Kuhn. โดยใช้เชื้อจุลินทรีย์ที่คัดเลือกจากดินเกษตรกรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ.

- พรอุษา แพร่วฒนะสุข. 2548. การคัดเลือกเชื้อราฟิวไรโซมัยโครไมคอร์ไรซาเพื่อใช้ควบคุมโรคใบจุดของ
สตรอเบอร์รี่ที่เกิดจากเชื้อ *Colletotrichum* sp. และ *Phomopsis obscurans*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิศสุวรรณ เข็มสมบัติ. 2540. เทคนิค Polymerase Chain Reaction (PCR), หน้า 86-88.
ใน เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการอนุชีววิทยาทางโรคพืชด้วยเทคนิค
Hybridization และ PCR วันที่ 13-15 พฤษภาคม 2540. นครปฐม.
- วันพร เข็มมุกด์. 2543. การศึกษาและคัดเลือกเชื้อราเอนโดไฟต์ในกาเฟอราบิก็่าเพื่อนำมาควบคุม
เชื้อรา *Colletotrichum capsici* ที่เป็นสาเหตุของโรคแอนแทรคโนสในพริก. ปัญหาหาพิเศษ
หลักสูตรปริญญาตรี ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศศิธร วุฒิมณีชัย. 2545. โรคของผักและการควบคุมโรค. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
กรุงเทพฯ. 86 หน้า.
- ศักดิ์ สุนทรสิงห์. 2537. โรคของผักและการป้องกันกำจัด. ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 198 หน้า.
- ศุภมาส พนิชศักดิ์พัฒนา. 2529. จุลชีววิทยาของดินเพื่อผลิตผลทางการเกษตร. ภาควิชาจุลชีววิทยา
คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 395 หน้า.
- ศุภมาส พนิชศักดิ์พัฒนา. 2539. จุลชีววิทยาทางดินเพื่อการเกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 335 หน้า
- สถิตย์ วิมล. 2532. การผลิตมะเขือเทศเพื่อการค้า. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. 153 หน้า.
- สมบัติ ศรีชูวงศ์ ไสว บูรณพานิชพันธุ์ และ ชวนพิศ บุญชิตศิริกุล. 2545. การศึกษาพฤติกรรมการใช้
สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรในเขตภาคเหนือ และปริมาณสารพิษตกค้างใน
สิ่งแวดล้อม : พืชผักตระกูลกระหล่ำ. ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 46 หน้า.
- สมศักดิ์ วังใน. 2528. จุลินทรีย์และกิจกรรมในดิน. ไทยวัฒนาพานิช. กรุงเทพฯ. 193 หน้า.
- สุภาณี พิมพ์สมาน. 2534. การใช้สารจากพืชเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูทางการเกษตร. คณะเกษตร
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 185 หน้า.
- สุรเกียรติ อชานานูภาพ. 2544. ตำราการตรวจโรคทั่วไป. สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน. กรุงเทพฯ.
950 หน้า.
- แสงมณี ชิงดวง นงคราญ ดวงจันทร์ และสุชาติ วิจิตรานนท์. 2538. ปฏิบัติการเข้าทำลายเชื้อรา
สาเหตุโรครากเน่าและโคนเน่า *Phytophthora parasitica* โดยเชื้อรา *Trichoderma harzianum*.,
หน้า 558-565. ใน การประชุมวิชาการอารักขาพืชแห่งชาติ ครั้งที่ 2 วันที่ 9-11 ตุลาคม 2538.
เชียงใหม่.
- อนงค์ จันทร์ศรีกุล. 2544. โรคและศัตรูบางชนิดของผัก. ไทยวัฒนาพานิช. กรุงเทพฯ. 153 หน้า

- อัปสร เปลี่ยนสินไชย ประภาส คาริพัฒน์ ธนิต โสภ โณดร ปรีชา พราหมณีย์ ศุค จันทร์สุโข และ
สมปอง นุกุลรัตน์. 2536. การศึกษาการระบาดของโรคเหี่ยวเน่าแดงของอ้อยและประชากร
ของหนอนกออ้อยในแปลงทดสอบ จังหวัดสิงห์บุรี, หน้า 424-435. ใน รายงานผลการ
ทดลองปี 2536 “อ้อย” เล่ม 2 ศูนย์วิจัยพืชไร่ สุพรรณบุรี สถาบันวิจัยพืชไร่ กรมวิชาการ
เกษตร.
- ออมทรัพย์ นพอมรบดี สมเพชร เจริญสุข สุภาพร ธรรมสระกุล และ ภาสันต์ สารทูลทัต. 2541. ผล
ของเชื้อ วี-เอ ไมโคไรซาต่อการเจริญเติบโตของทุเรียน มะขามหวาน ลำไย มะม่วงหิมพานต์
และบัว, หน้า 281-287. ใน เอกสารวิชาการงานวิจัยปฏิวชีวภาพ เล่ม 2. กลุ่มงานวิจัยจุลินทรีย์
ดิน กองปฐพีวิทยา กรมวิชาการเกษตร.
- Agrios, G.N. 1988. Plant Pathology. 3rd ed. Academic Press Inc., London. 803 p.
- Agrios, G.N. 1997. Plant Pathology. 4th ed. Academic Press Inc., London. 635 p.
- Alan, C., Donna, S., Nezer, R., Glen, A., Dan, R. and John, B. 1997. Morphological and
molecular identification of *Trichoderma* isolates on North American Mushroom Farms.
Applied and Environmental Microbiology 64 : 133-137.
- Aziz, N.H., El-Fouly, M.Z., El-Essawy, A.A. and Khalaf, M.A. 1997. Influence of bean seedling
root exudates on the rhizosphere colonization by *Trichoderma lignorum* for the control of
Rhizoctonia solani. Botanical Bulletin of Academia Sinica 38: 33-39.
- Beagle-Ristaino, J.E., and Papavizas, G.C. 1985. Survival and proliferation of propagules of
Trichoderma spp. and *Gliocladium virens* in soil and in plant rhizosphere. Phytopathology
75 : 729-732.
- Benhamou, N. and Chet, I. 1996. Parasitism of sclerotia of *Sclerotium rolfsii* by
Trichoderma harzianum : ultrastructural and cytochemical aspects of the interaction.
Phytopathology 86 : 405-406.
- Bilai, V.I. 1963. Antibiotic Producing Microscopic Fungi. Amsterdam, Elsevier. 121 p.
- Bowen, J.K., Franicevic, S.C., Crowhurst, R.N., Templeton, M.D. and Stewart, A. 1996.
Differentiation of a specific *Trichoderma* biological control agent by restriction fragment
length polymorphism (RFLP) analysis. New Zealand Journal of Crop and Horticultural
Science 24: 207-217.
- Campbell, R. 1989. Biological Control of Microbial Plant Pathogen. Cambridge University Press,
Cambridge. 281 p.

- Chamswang, C. and Tanangsanakul C. 1996. Unigreen UN-J® (*Trichoderma harzianum*) : The First Registered Biofungicide in Thailand. Department of Plant Pathology, Kasetsart University, Bangkok. 5 p.
- Cook, R.J. and Baker, K.F. 1983. The Nature and Practice of Biological Control of Plant Pathogen. The American Phytopathological Society St. Paul, Minnesota. 539 p.
- Curl, E.A. and Truelove, B. 1985. The Rhizosphere. Springer, New York. 288 p.
- Doyle, O., Morris, E. and Clancy, K. 1991. *Trichoderma* green mould update. Irish Mushroom Review 3 : 13-17.
- Dumas, M.T., Strunz, G.M., Boyonoski, N.W. and Finlay, H.J. 1996. *In vitro* interaction between *Cylindrocladium floridanum* and species of *Trichoderma*. Canadian Journal of Plant Pathology 18 : 325-329.
- Elad, Y., Barak, R. and Chet, I. 1984. Parasitism of sclerotia of *Sclerotium rolfsii* by *Trichoderma harzianum*. Soil Biology & Biochemistry 16: 381-386.
- Gesnara, W. 1994. Study on *Trichoderma harzianum* as a Potential Biocontrol Agent of Tomato and Barley Disease Caused by *Sclerotium rolfsii* : Emphasis on Fermentation Biomass. Ph.D. thesis, Kasetsart University, Bangkok.
- Inbar, J., Abramshy, D., Cohen, D. and Chet, I. 1994. Plant growth enhancement and disease control by *Trichoderma harzianum* in vegetable seedlings grown under commercial conditions. European Journal of Plant Pathology 100:337-346.
- Inbar, J., Menendez, A. and Chet, I. 1996. Hyphal interaction between *Trichoderma harzianum* and *Sclerotium rolfsii* and its role in biological control. Soil Biology & Biochemistry 28 : 757-763.
- Ingold, C.T. and Hudson, H.J. 1993. The Biology of Fungi. 6th ed. Chapman & Hall., London. 224 p.
- Kiss, L. 1997. Genetic diversity in *Ampelomyces* isolates, hyperparasites of powdery mildew fungi, inferred from RFLP analysis of the rDNA ITS region. Mycology Research 101(9): 1073-1080.
- Larissa, B.G., Ana, B.L., Laurineide, C.F. and Neiva, T.O. 2002. Randomly amplified polymorphic DNA of *Trichoderma* isolates and antagonism against *Rhizoctonia solani*. Micologia 50: 420-670.
- Lo, C.T., Nelson, E.B. and Harman, G.E. 1996. Biological control of turfgrass disease with a rhizosphere competent strain of *Trichoderma harzianum*. Plant Disease 80 : 736-741.

- Lo, C.T., Nelson, E.B., Hayes, C.K. and Harman, G.E. 1998. Ecological studies of transformed *Trichoderma harzianum* strain 1295-22 in the rhizosphere and on the phylloplane of creeping bentgrass. *Phytopathology* 88 : 129-136.
- Lorito, M., Harman, G.E., Hayes, C.K., Broadway, R.M., Tronsmo, A., Woo, S.L. and Di-Pietro, A. 1993. Chitinolytic enzymes produced by *Trichoderma harzianum* antifungal activity of purified endochitinase and chitobiosidase. *Phytopathology* 83 : 302-307.
- Lucas, G.B., Campbell, C.L. and Lucas, L.T. 1995. *Introduction to Plant Disease : Identification and Management*. 2nd ed. Van Nostrand Reinhold, New York. 364 p.
- Lynch, J.M. 1982. Limits of microbial growth in soil. *Journal of General Microbiology* 128: 405-410.
- Muthumeenakshi, S., Mills, P. R., Brown, A.E. and Seaby, D. A. 1994. Intraspecific molecular variation among *Trichoderma harzianum* isolates colonizing mushroom compost in the British Isles. *Microbiology* 140 : 769-777.
- Nemes, S., Datnoff, L.E. and Strandberg, J. 1996. Efficacy of biocontrol agents in planting mixed to colonize plant root and control root disease of vegetables and citrus. *Crop Protection* 15 : 735-742.
- Rifai, M. A. 1969. A revision of the genus *Trichoderma*. *Mycologia* 116:1-56.
- Robert, P.L. and Deborah, R.F. 1998. Efficacy of various fungi and bacteria biocontrol organism for control of Fusarium wilt of tomato. *Plant Disease* 82: 1022-1028.
- Rohlf, F.J. 1993. *NTSYS-pc Numerical Taxonomy and Multivariate Analysis System*. Exeter Software, New York. 206 p.
- Samuels, G.J. 1994. Morphological and macromolecular characterization of *Hypocrea schweinitzii* and its *Trichoderma* anamorph. *Mycologia* 86 : 421-435.
- Schlick, A., Kuhls, K., Mayer, W., Lieckfeld E., Borner, T. and Messner K. 1994. Application of DNA-fingerprinting Methods to Identify Biocontrol Strains of Fungi Imperfecti. IRGWP, Bali. 5p.
- Seaby, D. A. 1987. Further observations on *Trichoderma*. *Mushroom Journal* 197:147-151.
- Seaby, D.A. 1987. Infection of mushroom compost by *Trichoderma* species. *Mushroom Journal* 179: 355-361.
- Seaby, D.A. 1996. Differentiation of *Trichoderma* taxa associated with mushroom production. *Plant Pathology* 45:905-912.

- Stasz, T.E. 1989. Evaluation of phenetic species and phylogenetic relationships in the genus *Trichoderma* by cladistic analysis of isozyme polymorphism. *Mycologia* 81 : 391-403.
- Thienhirun, P. 1997. Efficacy of *Trichoderma* spp. in Controlling Root Knot Nematode (*Meloidogyne incognita*). Ph.D. thesis, Kasetsart University, Bangkok.
- Troutman, J.I. and Matejka, J.C. 1978. Induced tolerance of *Trichoderma viride* to benomyl. *Phytopathology News*. 12 : 131.
- Weising, K., Nybom, H., Wolff, K. and Meyer, W. 1995. DNA Fingerprinting in Plants and Fungi. CRC Press, Boca Raton. 322 p.
- White, T. J., Bruns, T., Lee, S. and Taylor, J. 1990. PCR protocols, pp. 315-322. In M.A. Innis ed. A guide to methods and applications : Amplification and Direct Sequencing of Fungal Ribosomal RNA Genes for Phylogenetics. Academic Press, San Diego.
- Whitehead, D., Debra, S., Coddington, A. and Lewis, B.G. 1992. Classification of races by DNA polymorphism analysis and vegetative compatibility grouping in *Fusarium oxysporum* f.sp. *pisi*. *Plant Pathology* 41: 295-305.
- Windels, C.E. and Lindow, S.E. 1991. Biological Control of the Phylloplane. APS Press, Minnesota. 169 p.
- Yap, I. and Nelson, R.J. 1996. Winboot : A program for Performing Bootstrap Analysis of Binary Data to Determine the Confidence Limits of UPGMA-based Dendograms. IRRRI Discussion. International Rice Research Institute, Philippines. 14 p.